

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2014 r.

W 2014 r. szacuje się, że realne tempo wzrostu PKB w Polsce wyniesie 3,3% i będzie o 1,7 pkt. proc. wyższe niż w 2013 r., natomiast w ujęciu nominalnym będzie wyższe o 1,1 pkt. proc. niż w 2013 r.

Na poziom realizacji dochodów budżetu państwa w 2014 r. wpływ ma głównie stosunkowo korzystna sytuacja makroekonomiczna, a w szczególności bardziej korzystna z punktu widzenia dochodów podatkowych, struktura wzrostu PKB. W szczególności, wzrost gospodarczy w roku 2014, w odróżnieniu od sytuacji w roku 2013, będzie głównie napędzany wzrostem popytu krajowego. W ujęciu nominalnym można spodziewać się przyspieszenia spożycia prywatnego oraz inwestycji publicznych co przyczynia się do poprawy warunków gromadzenia dochodów budżetowych z podatków pośrednich, głównego źródła dochodów budżetu państwa.

W 2014 r. nastąpi również przyspieszenie tempa wzrostu łącznego funduszu płac, wynagrodzeń, emerytur i rent, który według przyjętego scenariusza makroekonomicznego wzrośnie nominalnie o 3,9%, wobec wzrostu w 2013 r. o 3,2%. Wzrost łącznego funduszu wynagrodzeń, emerytur i rent bezpośrednio determinuje wzrost bazy podatku dochodowego od osób fizycznych.

Wyraźne przyspieszenie wzrostu gospodarczego w br. sprawia, że w 2014 r. ujemna luka produktowa ulega zmniejszeniu. Oznacza to, że po okresie (2012-2013) wystąpienia najgorszych od 2004 roku cyklicznych warunków gromadzenia dochodów¹, mamy do czynienia z ich poprawą. Dodatkowo, za sprawą procyklicznych elastyczności podatkowych, efekt ten ulega dodatkowemu zwiększeniu. Dzięki temu oraz działaniom uszczelniającym system podatkowy (np. wprowadzenie mechanizmu reserse chargé oraz solidarnej odpowiedzialności w podatku VAT), wprowadzonymi już w drugiej połowie 2013 r. dochody podatkowe w pierwszej połowie br. odnotowały wysokie tempo wzrostu – 9,1% w ujęciu rocznym. Przy czym należy zauważyć, że tak wysoki wzrost odnosi się do okresu (pierwsza połowa 2013 r.), w którym mieliśmy do czynienia z bardzo słabymi wpływami podatkowymi (efekt niskiej bazy statystycznej). Obserwowany w pierwszej połowie br. wzrost strumienia dochodów podatkowych (głównie za sprawą wzrostu dochodów z VAT) będzie

¹ W roku ubiegłym odchylenie komponentu cyklicznego PKB od potencjalnego poziomu wzrostu gospodarczego osiągnęło swoje minimum – jednocześnie jego poziom był najniższy od czasu wstąpienia Polski do UE.

z upływem czasu zbliżał się do tempa wzrostu bazy podatkowej, której głównym elementem jest spożycie prywatne. Biorąc pod uwagę powyższe oraz przyjęty scenariusz rozwoju sytuacji makroekonomicznej, dochody podatkowe w całym 2014 r. powinny ukształtować się na znacznie wyższym poziomie od kwot przyjętych w ustawie budżetowej na bieżący rok.

Z kolei dochody niepodatkowe w br. ukształtują się na niższym od prognozowanego w ustawie budżetowej na 2014 r. poziomie, co wynika głównie z:

- braku wpłaty z tytułu rezerwacji częstotliwości z uwagi na przełożenie terminu ogłoszenia aukcji, ze względu na konieczność strategicznego skoordynowania procesów związanych z cyfryzacją kraju (programów: Narodowego Planu Szerokopasmowego, Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Europejskiej Agendy Cyfrowej),
- niższych od pierwotnie planowanych wpływów z dywidend, co wynika głównie z faktu, że spółka PZU SA wypłaci transzę dywidendy w terminie późniejszym niż planowano (tj. w I 2015 r., zamiast w 2014 r.) oraz z decyzji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Jastrzębskiej Spółki Węglowej o braku wypłaty dywidendy w 2014 r.,
- niższych wpływów z tytułu aukcji CO₂, co wynika przede wszystkim z wprowadzenia przez Unię Europejską na przełomie roku 2013 i 2014 mechanizmu „backloadingu” – tj. wycofania w latach 2014-2015 znaczącej części uprawnień z aukcji, co w znaczącym stopniu ograniczyło dostępną dla Polski pulę uprawnień przeznaczoną do sprzedaży na aukcjach. Uprawnienia te powrócą na rynek w latach 2018-2019. Obniżenie dochodów jest tak znaczące przede wszystkim ze względu na fakt, iż backloading objął wyłącznie uprawnienia przeznaczone do sprzedaży w systemie aukcyjnym, zaś polskie przedsiębiorstwa otrzymują znaczącą część uprawnień za darmo, co wynika z istniejących derogacji.

2. Dochody budżetu państwa w 2015 r.

Na wzrost dochodów budżetu państwa w 2015 r. wpływ będą miały czynniki makroekonomiczne oraz efekty wynikające z planowanych na przyszły rok zmian systemowych. Wskaźnikami makroekonomicznymi, które wykorzystywane są do opracowania indykatorów bazy podatkowej, są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 3,4%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (1,2%),
- nominalny wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej (4,3%),

- wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej (0,8%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 4,2%).

Najistotniejszymi zmianami podatkowymi, które będą miały wpływ na dochody budżetu państwa w 2015 r. będą między innymi:

- zmiana zasad odliczania podatku VAT od samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, oraz innych wydatków związanych z tymi pojazdami (zmiany zostały wprowadzone w 2014 r., z tym że niektóre zmiany będą miały zastosowanie od 1 lipca 2015 r.),
- planowane zmiany w ramach ulgi na wychowywanie dzieci, które polegają na 20% zwiększeniu kwot ulgi na wychowywanie trzeciego i kolejnego dziecka oraz umożliwieniu skorzystania z pełnej kwoty ulgi tym osobom, które dotychczas wykazywały zbyt mały podatek, aby w pełni rozliczyć przysługującą ulgę; w tym celu wprowadzony zostanie mechanizm polegający na dodatkowym zwrocie niewykorzystanej kwoty ulgi (nierozliczonej podatkiem) do wysokości odliczonej od dochodu kwoty składek na ubezpieczenia społeczne i pomniejszającej podatek kwoty składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- wydłużenie terminu na rozliczenie VAT w imporcie przez upoważnionych przedsiębiorców (AEO – Authorised Economic Operator),
- obniżenie stawek podatku akcyzowego od paliw silnikowych w zależności od rodzaju paliwa odpowiednio o 25 zł/1000 l lub 25 zł/1000 kg (jednocześnie podwyższenie w ustawie o autostradach płatnych oraz Krajowym Funduszu Drogowym stawek opłaty paliwowej dla poszczególnych paliw o te same wartości),
- wprowadzenie definicji samochodu osobowego oraz przepisów odnoszących się do przychodów i kosztów podatkowych w związku z korektą kwoty podatku naliczonego odliczonej przy nabyciu lub wytworzeniu samochodu osobowego,
- zwolnienie z opodatkowania wynagrodzeń związanych z ustanowieniem służebności przesyłu,
- zwolnienie z opodatkowania świadczeń mieszkaniowych otrzymywanych przez żołnierzy zawodowych,
- zwolnienie z opodatkowania sumy pieniężnej przyznanej przez sąd w związku z naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy,
- przesunięcie opodatkowania dochodu z tytułu wniesienia przez m. in. uczelnie wyższe, instytuty badawcze, a także osoby fizyczne (twórców innowacyjnych) do spółki wkładu

niepieniężnego w postaci własności intelektualnej (np. patentu, praw autorskich, know-how) na okres 5 lat od dnia objęcia w ten sposób udziałów (akcji),

- ograniczenie zwolnienia dotyczącego dochodów uzyskanych z ubezpieczeń osobowych w przypadku umów ubezpieczeniowych mających charakter inwestycyjny.

Strumień dochodów podatkowych w 2015 r. będzie również determinowany przez efekty podejmowane w ramach pakietu „Działalność zwiększających stopień przestrzegania przepisów podatkowych i poprawiające efektywność administracji podatkowej w latach 2014-2017”.

W 2015 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin² we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie w 2015 r. z 49,38% do 49,52%. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2014 r., tj. 22,86%.

Dochody budżetu państwa w latach 2013-2015 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2013	2014 PW	2015 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody budżetu państwa	tys. zł	279.151.205	286.200.447	297.252.925
Dynamika nominalna	%	97,1	102,5	103,9
Dynamika realna	%	96,2	102,4	102,7
W relacji do PKB	%	17,1	16,9	16,8

3. Dochody podatkowe

Zgodnie z prognozą, dochody podatkowe w 2015 r. wyniosą 269.820.001 tys. zł, tj. o 4,6% nominalnie więcej w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja tych dochodów do PKB w 2015 r. wyniesie 15,2% i pozostanie na poziomie z 2014 r.

² Zgodnie z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2013-2015 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2013	2014 PW	2015 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody podatkowe				
z tego:	tys. zł	241.650.924	257.963.401	269.820.001
Podatek od towarów i usług		113.411.541	126.000.000	134.630.000
Podatek akcyzowy		60.653.116	63.000.000	63.570.000
Podatek od gier		1.303.910	1.250.000	1.250.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		23.075.275	23.250.000	24.530.000
Podatek dochodowy od osób fizycznych		41.290.531	43.000.000	44.390.000
Podatek tonażowy		7	1	1
Podatek od wydobycia niektórych kopalin		1.916.304	1.463.400	1.450.000
Podatki zniesione		239	0	0
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	97,3	106,8	104,6
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	96,5	106,6	103,4
W relacji do PKB	%	14,8	15,2	15,2

3.1. Podatek od towarów i usług

Dochody budżetu państwa z podatku od towarów i usług w 2015 r. prognozowane są w wysokości 134.630.000 tys. zł. W stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. oznacza to wzrost o 6,8%. Relacja tych dochodów do PKB wyniesie w 2015 r. 7,6% i zwiększy się w porównaniu do 2014 r. o 0,2 pkt proc.

Ze względu na charakter podatku VAT, który co do zasady obciąża finalnych odbiorców towarów i usług na terenie kraju, wysokość wpływów z tego podatku uzależniona jest przede wszystkim od poziomu i struktury popytu krajowego. Głównym elementem popytu krajowego, który determinuje zdecydowaną część bazy podatku VAT jest z kolei spożycie prywatne, które zgodnie z prognozą makroekonomiczną wzrośnie nominalnie w 2015 r. o 4,2%. Dodatkowo na poziom dochodów z VAT wpływ będzie miał poziom wydatków sektora publicznego ponoszonych na towary i usługi opodatkowane podatkiem VAT, a więc

w szczególności na inwestycje, które w przyszłym roku powinny ukształtować się na wyższym od prognozowanego na br. poziomie.

Na wysokość dochodów z VAT w 2015 r. wpływ będą również miały zmiany systemowe.

Ujemny wpływ na dochody w 2015 r. będzie miało kompleksowe uregulowanie zasad odliczania podatku VAT od samochodów osobowych i innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, oraz innych wydatków związanych z tymi pojazdami, wprowadzone ustawą z 7 lutego 2014 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw. Zmiana ta jest związana z implementacją decyzji wykonawczej Rady Europy upoważniającej Rzeczpospolitą Polską do stosowania środków stanowiących odstępstwo od art. 26 ust. 1 lit. a) i art. 168 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013 r., s. 51).

W mniejszym stopniu na dochody z podatku od towarów i usług w 2015 r. będzie miała zmiana miejsca świadczenia usług w odniesieniu do usług telekomunikacyjnych, nadawczych radiowych i telewizyjnych oraz świadczonych drogą elektroniczną na rzecz osób niebędących podatnikami (wprowadzenie systemu mini one-stop-shop), jak również wydłużenie terminu na rozliczenie VAT w imporcie przez upoważnionych przedsiębiorców (AEO).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi nastąpiła zmiana zasad promowania przez państwo budownictwa mieszkaniowego poprzez zastąpienie mechanizmu częściowego zwrotu wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym rządowym programem wsparcia osób do 35 roku życia w nabyciu pierwszego, nowego mieszkania (program Mieszkanie dla młodych). Tym samym z dniem 1 stycznia 2014 r. straciła moc ustawa o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym. Od tej daty prawo do ubiegania się o zwrot części wydatków na zasadach określonych w uchylanej ustawie zostało przyznane wyłącznie z tytułu zakupów dokonanych i udokumentowanych fakturą VAT do 31 grudnia 2013 r. Zmiana systemu pomocy państwa w zakresie budownictwa mieszkaniowego spowoduje, że zwroty VAT od niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym, skumulowane głównie w 2014 r., będą w kolejnych latach wygasły.

3.2. Podatek akcyzowy

Prognozowane w 2015 r. dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego wynoszą 63.570.000 tys. zł, co oznacza 0,9% wzrost w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja dochodów budżetu państwa z tego źródła do PKB wyniesie w 2015 r. 3,6% i zmniejszy się w porównaniu do 2014 r. o 0,1 pkt proc.

Prognoza dochodów z podatku akcyzowego w 2015 r. została sporządzona przy uwzględnieniu aktualnej projekcji wskaźników makroekonomicznych, prognozy zmiany wielkości sprzedaży głównych wyrobów akcyzowych oraz skutku zmiany systemowej dotyczącej obniżenia stawek akcyzy na paliwa silnikowe w zależności od rodzaju paliwa odpowiednio o 25 zł/1000l lub 25 zł/1000 kg. Jednocześnie w ustawie o autostradach płatnych oraz Krajowym Funduszu Drogowym zostaną podwyższone stawki opłaty paliwowej dla poszczególnych paliw o te same wartości. Efektem projektowanych regulacji jest zwiększenie w 2015 r. wpływów z opłaty paliwowej o 500 mln zł i przekazanie tych środków Funduszowi Kolejowemu.

Obniżenie stawek akcyzy na paliwa silnikowe związane jest z potrzebą zwiększenia możliwości finansowych niezbędnych do realizacji infrastrukturalnych projektów inwestycyjnych, utrzymania infrastruktury kolejowej, innych wydatków z Funduszu Kolejowego oraz maksymalnego wykorzystania środków pochodzących z Unii Europejskiej w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020.

W zakresie opodatkowania wyrobów tytoniowych proponuje się zmianę sposobu opodatkowania cygar i cygaretek, polegającą na wprowadzeniu stawki podatku akcyzowego uzależnionej od wagi (tj. od każdego kilograma), a nie jak obecnie od ilości (tj. od 1000 szt.).

W odniesieniu do pozostałych wyrobów akcyzowych nie są planowane zmiany wysokości stawek podatku akcyzowego

3.3. Podatek od gier

Dochody budżetu państwa na 2015 r. prognozowane są w wysokości 1.250.000 tys. zł. Prognozowana wysokość dochodów z podatku od gier uwzględnia zmiany systemowe wynikające z ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Założono stopniową likwidację punktów gier na automatach o niskich wygranych.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób prawnych w 2015 r. prognozowane są w wysokości 24.530.000 tys. zł, co oznacza, że dochody te wzrosną

o 5,5% w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja tych dochodów do PKB w 2015 r. wyniesie 1,4% i pozostanie na poziomie z 2014 r.

Podstawowym indykatorem bazy podatkowej podatku dochodowego od osób prawnych jest wzrost gospodarczy i jego struktura, jednakże bezpośrednia transmisja bieżącej sytuacji gospodarczej na dochody podatkowe rejestrowane w danym roku ulega znacznej modyfikacji za sprawą niektórych elementów systemu podatkowego. Głównymi takimi elementami są preferencje podatkowe polegające na możliwości rozliczania strat z lat ubiegłych oraz istnienie kilku metod opłacania zaliczek na podatek.

Zgodnie z regulacjami ustawowymi okres rozliczania strat ograniczony jest do 5 lat, a w jednym roku nie można rozliczyć więcej niż 50% strat z ostatnich 5-ciu lat. Biorąc pod uwagę, że poziom poniesionych strat w latach 2009-2013 był znacząco wyższy niż w latach wcześniejszych (w porównaniu do lat 2005-2008 straty wykazane były blisko dwukrotnie wyższe) w 2015 r. przewiduje się wzrost kwoty strat odliczanych od bieżącego dochodu, co ograniczy wzrost wpływów podatkowych. Odliczanie strat z lat ubiegłych zmniejsza bieżące zobowiązania podatkowe przedsiębiorstw.

Innym elementem systemowym, który wpływa na bieżący poziom dochodów podatkowych jest możliwość skorzystania przez podatników z uproszczonej formy płatności zaliczek na podatek³ w trakcie trwania roku podatkowego. Oznacza to, że podatnicy, którzy wybiorą tę formę wpłacania zaliczek, będą wpłacali podatek w oparciu o podatek należny wykazany w zeznaniu złożonym w roku poprzedzającym dany rok podatkowy. Jeżeli w tym zeznaniu nie wykazali podatku należnego, będą wpłacali zaliczki miesięczne wynikające z zeznania złożonego w roku poprzedzającym dany rok podatkowy o dwa lata. Jeżeli również w tym roku podatnicy nie wykazali podatku należnego, nie są możliwe wpłaty zaliczek w uproszczonej formie. Ostateczne rozliczenie podatku następuje po zakończeniu roku podatkowego – w tzw. rozliczeniu rocznym.

Prognozując dochody z podatku dochodowego od osób prawnych uwzględniono również wpływ zmian zasad odliczania podatku VAT od samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, wprowadzone ustawą z 7 lutego 2014 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

³ Zasada ta sprowadza się do tego, że w trakcie roku podatnik opłaca stałą zaliczkę na podatek w wysokości 1/12 podatku należnego wynikającego z zeznania podatkowego złożonego w roku poprzednim (tj. za rok poprzedni w stosunku do roku złożenia zeznania).

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2015 r. prognozowane są w wysokości 44.390.000 tys. zł, co oznacza wzrost o 3,2% w stosunku do oczekiwanego wykonania w 2014 r. Prognozowana relacja dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych do PKB wyniesie w 2014 r. 2,5% i pozostanie na poziomie z roku poprzedniego.

Na potrzeby prognozy dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na 2015 r. przyjęto, jako indykatory bazy podatkowej, m.in. prognozy następujących wielkości makroekonomicznych:

- nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 4,3%,
- nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 2,1%; nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty rolników indywidualnych o 3,4%,
- wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej o 0,8%,
- wzrost liczby emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 0,8%; wzrost liczby emerytów i rencistów rolników indywidualnych o 1,3%,
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 1,2%.

Istotna część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych uzyskiwana jest od dochodu osób prowadzących działalność gospodarczą. Wpływy z tego tytułu są determinowane głównie bieżącą sytuacją gospodarczą oraz mechanizmami takimi jak rozliczenie roczne i odliczanie strat z lat poprzednich (takie same jak w przypadku podatku dochodowego od osób prawnych).

Największą część wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych stanowią wpływy z podatku rozliczanego według skali podatkowej. Należy zaznaczyć, że najważniejsze parametry systemu podatkowego, tj. progi podatkowe, kwota zmniejszająca podatek, kwoty zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu oraz większość limitów ulg podatkowych pozostają na niezmienionym poziomie, co przy wzroście podstawy opodatkowania (tj. np. funduszu wynagrodzeń, emerytur i rent) oznacza wzrost efektywnej stawki podatkowej. W ujęciu makroekonomicznym główną częścią podstawy opodatkowania jest w tym przypadku łączny fundusz wynagrodzeń, emerytur i rent, którego nominalny wzrost w 2015 r. jest prognozowany na poziomie 4,3%.

Najistotniejszą planowaną zmianą systemową, której efekty istotnie wpłyną na przyszłoroczny poziom dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych jest zmiana polegająca na 20% zwiększeniu kwot ulgi na wychowywanie trzeciego i kolejnego dziecka oraz umożliwieniu skorzystania z pełnej kwoty ulgi tym osobom, które dotychczas wykazywały zbyt mały podatek, aby w pełni rozliczyć przysługującą ulgę; w tym celu wprowadzony zostanie mechanizm polegający na dodatkowym zwrocie niewykorzystanej kwoty ulgi (nierozliczonej podatkiem) do wysokości odliczonej od dochodu kwoty składek na ubezpieczenia społeczne i pomniejszającej podatek kwoty składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Prognozując dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych uwzględniono również wpływ zmian zasad odliczania podatku VAT od samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, wprowadzone ustawą z 7 lutego 2014 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

W prognozie dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych uwzględniono także zmianę wysokości udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z tego tytułu, wynikającą ze zmiany wysokości udziału gmin (wzrost z 37,53% do 37,67%).

3.6. Podatek od wydobywania niektórych kopalin

W 2015 r. wpływy z podatku od wydobywania niektórych kopalin wyniosą 1.450.000 tys. zł. W prognozie wpływów z tego tytułu uwzględniono następujące czynniki wpływające na stawkę podatku tj. kurs dolara amerykańskiego oraz cenę miedzi i srebra na giełdach referencyjnych w Londynie.

4. Dochody niepodatkowe

Prognozuje się, że w 2015 r. dochody niepodatkowe wyniosą 25.884.991 tys. zł, co oznacza 2,6% spadek w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja dochodów niepodatkowych do PKB w 2015 r. wyniesie 1,5%, w porównaniu z 1,6% w 2014 r.

Dochody niepodatkowe w latach 2013-2015 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2013	2014 PW	2015 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody niepodatkowe	tys. zł	35.975.949	26.582.936	25.884.991
z tego:				
Cło		2.022.085	2.249.000	2.394.000
Dywidendy i wpłaty z zysku		7.052.933	4.127.955	6.245.150
Wpłaty z zysku NBP		5.264.040	0	0
Dochody państwowych jednostek budżetowych i pozostałe dochody niepodatkowe		19.431.313	17.700.000	15.235.493
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		2.205.578	2.505.981	2.010.348
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	96,9	73,9	97,4
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	96,0	73,8	96,3
W relacji do PKB	%	2,2	1,6	1,5

4.1. Dywidendy i wpłaty z zysku

Prognozuje się, że w 2015 r. dochody z tytułu dywidend i wpłat z zysku wyniosą 6.245.150 tys. zł, co oznacza 51,3% wzrostu w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja dochodów z tego tytułu do PKB w 2015 r. wyniesie 0,4%, w porównaniu z 0,2% w 2014 r.

Na dochody budżetu państwa z tytułu dywidend i wpłat z zysku składają się następujące pozycje:

- wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
- dywidendy od udziałów Skarbu Państwa w spółkach,
- wpłata do budżetu państwa z zysku Banku Gospodarstwa Krajowego.

Najwyższe dochody z tytułu dywidend wpływają zazwyczaj od następujących spółek: Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.

W 2015 r. planowana jest wpłata do budżetu państwa z zysku Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 1,5 mld zł.

4.2. Cło

Prognozuje się, że w 2015 r. dochody z cła wyniosą 2.394.000 tys. zł, co oznacza 6,4% wzrostu w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja dochodów z tego tytułu do PKB w 2015 r. wyniesie 0,1%, pozostając na poziomie relacji z 2014 r.

Do prognozy dochodów z cła w 2015 r. wykorzystano następujące wielkości makroekonomiczne:

- import spoza obszaru krajów Unii Europejskiej – 77.1677 mln EURO,
- stawkę celną na poziomie 0,78 %,
- średni kurs złotego – 3,9775 PLN/EUR.

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2014 r. wynik finansowy Narodowego Banku Polskiego wyniósł 0 zł, co skutkowało brakiem wpłaty do budżetu Państwa w 2014 r.

W 2015 r. nie przewiduje się wpływów do budżetu państwa pochodzących z wpłaty z zysku NBP. Plan finansowy NBP na rok 2014 zakłada ukształtowanie się wyniku finansowego banku centralnego na poziomie -3.112.200 tys. zł., co przekłada się na brak wpłaty do budżetu państwa. Należy jednak zaznaczyć, że wykonanie wyniku finansowego NBP na poziomie zaplanowanym charakteryzuje duża niepewność, ze względu na wrażliwość poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat na zmiany czynników pozostających poza kontrolą banku centralnego, w tym w szczególności kursu złotego do walut obcych, w których utrzymywane są rezerwy dewizowe, stóp procentowych na światowych rynkach finansowych, a także płynności sektora bankowego.

4.4. Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe

Prognozuje się, że w 2015 r. dochody z państwowych jednostek budżetowych i innych dochodów niepodatkowych wyniosą 15.235.493 tys. zł, co oznacza 13,9% spadek w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja dochodów z tego tytułu do PKB w 2015 r. wyniesie 0,9%, wobec 1% w 2014 r.

Istotniejsze dochody uzyskiwane są w działach:

- Obsługa długu publicznego, w zakresie długu krajowego, którego głównymi dochodami są: dochody ze sprzedaży i zamiany obligacji skarbowych; dochody od środków na rachunkach bankowych, które stanowią odsetki od środków znajdujących się

na depozytach Ministerstwa Finansów prowadzonych przez Agentów Emisji; dochody z tytułu przedawnionego kapitału, tj. nieodebranych środków z tytułu obligacji detalicznych; dochody z tytułu kwoty pomniejszającej kapitał od obligacji COI i TOZ wypłacanych w przypadku przedterminowego wykupu; dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych przez Skarb Państwa KUKE S.A.; dochody z tytułu odsetek od pożyczek BGK dotyczących prefinansowania w zakresie wspólnej polityki rolnej i rybackiej; dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych publicznym zakładom opieki zdrowotnej; dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego,

- Gospodarka mieszkaniowa, w którym do istotniejszych dochodów należą dochody uzyskiwane z gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa,
- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są dochody z:
 - opłat sądowych, które obejmują w szczególności opłaty i koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, opłaty za czynności egzekucyjne i opłaty za zabezpieczenie należności, jednorazowe opłaty egzaminacyjne,
 - grzywien, które obejmują grzywny, mandaty oraz kary pieniężne od ludności, wymierzane i pobierane przez sądy oraz grzywny i kary pieniężne wymierzane na podstawie ustawy Kodeks karny skarbowy.
- Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych, w tym przede wszystkim mandatów nakładanych przez funkcjonariuszy Policji, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z usług,
- Transport i łączność, którego głównymi dochodami są wpływy z opłat za dokonanie rezerwacji częstotliwości, jeżeli wybór podmiotu nastąpił w drodze przetargu / aukcji oraz za prawo wykorzystywania częstotliwości i dysponowania częstotliwością w rezerwacji, a także z opłat za udzielone koncesje w działalności telekomunikacyjnej. Na 2015 r. uwzględniono dodatkowo 1,8 mld zł wpłaty z tytułu rezerwacji częstotliwości.

Ponadto w 2015 r. zaplanowano dochody w wysokości 380.444 tys. zł ze sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Podstawą do planowania dochodów z aukcji jest art. 10 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE zmienionej dyrektywą 2009/29/WE, implementowanej ustawą o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.”

Dodatkowo w omawianym tytule dochodowym znajdują się dochody zagraniczne budżetu państwa, które na 2015 r. prognozuje się w kwocie 40.945 tys. zł, z tego:

- odsetki i opłaty od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych oraz odsetki od rachunków specjalnych w wysokości 34.901 tys. zł,
- odsetki od Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu udostępnionego kredytu zagranicznego z Banku Rozwoju Rady Europy w wysokości 6.044 tys. zł.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Dochody państwowych jednostek budżetowych i inne dochody niepodatkowe” przedstawiony jest w opisie stosownych części budżetowych.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Prognozuje się, że w 2015 r. dochody z tytułu wpłat jednostek samorządu terytorialnego wyniosą 2.010.348 tys. zł, co oznacza 19,8% spadek w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja dochodów z tego tytułu do PKB w 2015 r. wyniesie 0,1%, pozostając na poziomie relacji z 2014 r.

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa związane są z mechanizmem redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

Zasady dokonywania wpłat przez gminy i powiaty, a także przeznaczanie środków podchodzących z tego tytułu, określają przepisy art. 29 i 30 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W odniesieniu do województw zasady dokonywania wpłat, a także przeznaczanie środków podchodzących z tego tytułu, określone zostały z uwzględnieniem projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 19 sierpnia 2014 r.

Zmiany polegają głównie na:

- podniesieniu poziomu dochodów, po przekroczeniu których województwa będą dokonywały wpłat i obniżeniu kwoty przekazywanej nadwyżki na rzecz innych województw. Wpłaty będą dokonywały te województwa, w których dochody na jednego mieszkańca będą wyższe od 125% średnich dochodów, a nie jak obecnie wyższe od 110%. Obniżona zostanie kwota przekazywanej nadwyżki (z 80% do 60% w I progu, z 95% na 85% w drugim progu),
- określeniu maksymalnego poziomu wpłat. Wpłaty nie mogą być wyższe niż 35% dochodów podatkowych (PIT i CIT) – z roku n-2.

5. Środki z UE i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi

Prognozuje się, że w 2015 r. dochody w tytule środki z UE i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi wyniosą 1.547.933 tys. zł, co oznacza 6,4% spadek w stosunku do prognozowanego wykonania w 2014 r. Relacja dochodów z tego tytułu do PKB w 2014 r. wyniesie 0,1%, pozostając na poziomie relacji z 2014 r.

W projekcie ustawy budżetowej na 2015 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na realizację projektów pomocy technicznej oraz środki Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieujętych w budżecie środków europejskich.

Na prognozę takiej kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz projektów pomocy technicznej innych programów operacyjnych w ramach NSS 2007-2013 w wysokości 881.240 tys. zł,
- Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy w wysokości 3.708 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014 – 15.158 tys. zł,
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 w wysokości 12.265 tys. zł,
- realizacji projektów pomocy technicznej Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” w wysokości 27.294 tys. zł,
- Programu Operacyjnego „Pomoc żywnościowa” w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – 7.882 tys. zł,
- Perspektywy Finansowej 2014-2020 – 287.115 tys. zł,
- pozostałych programów Unii Europejskiej w wysokości 156.526 tys. zł.